

Kuzey Kıbrıs'ta

Hasta Hakları

20 Haziran 2017

SAĞLIK; yalnızca hastalık veya sakatlığın olmaması durumu değil, fiziksel, sosyal ve ruhsal refah durumudur

Kıbrıs'ın Kuzeyinde Hasta Hakları

**Algı Araştırması
Kasım 2016**

Araştırma ve Odak Grubları

- Araştırmanın amacı yurttaşların hasta hakları ve sağlık hizmetleri konusundaki algısını ölçmek, ihlale maruz kaldıklarında tepki verip vermediklerini anlamaktı.
- 869 kişi ile yüz yüze görüşme yapılmıştır.

Mevcut durum hakkında derinlemesine bir bakış elde etmek ve varolan durum hakkında ana paydaşların ne düşündüğünü anlamak amacıyla hasta hakları paydaşları olan **sağlık çalışanları, medya çalışanları ve hukukçular** olmak üzere üç farklı odak grup çalışması gerçekleştirildi

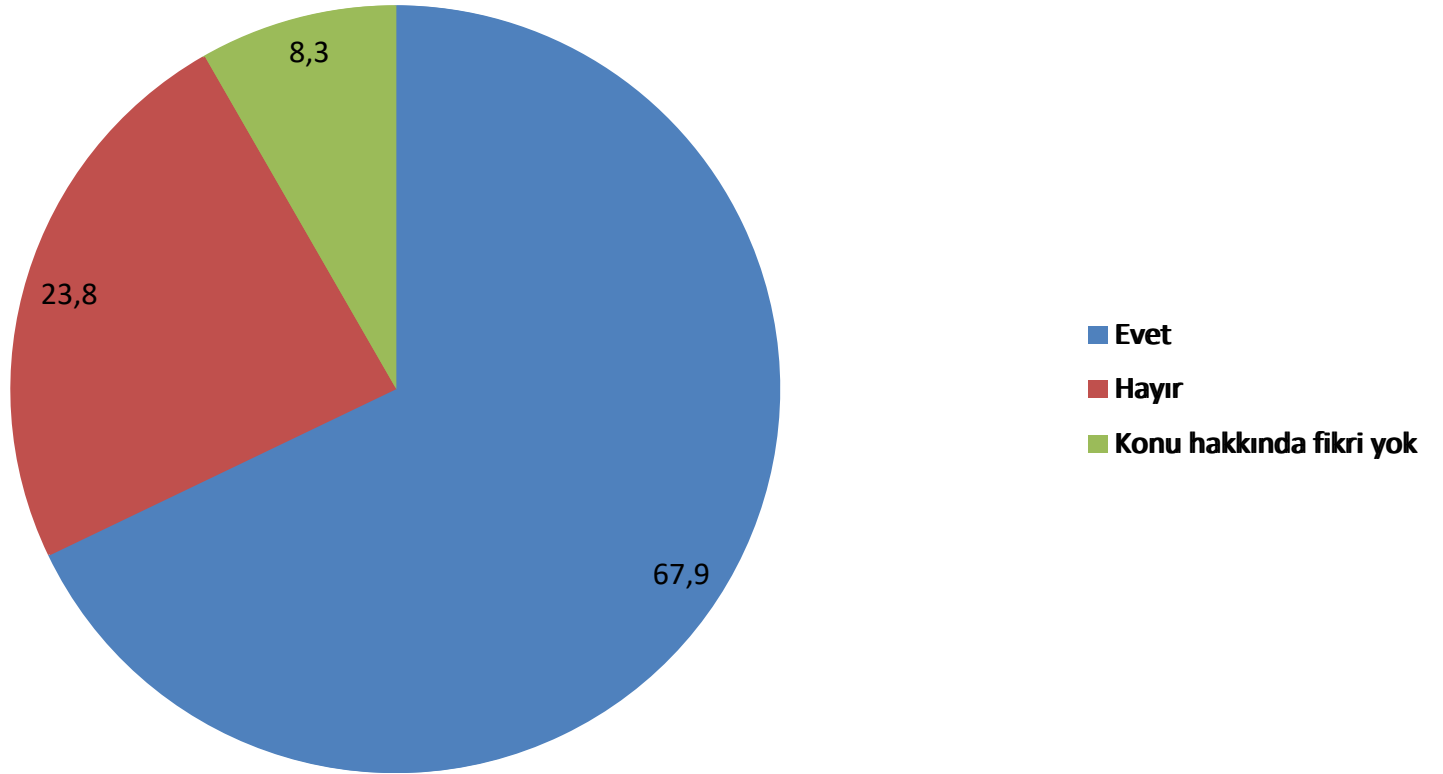
"Hasta Hakkı" denildiğinde aklınıza gelen ilk üç şey nedir?

Gizlilik uygulanması	9,8%	İlgili/iyi bakım hakkı	3,0%
Kaliteli ve eşit hizmet hakkı	7,4%	Hastaneden ve imkanlarından yararlanma hakkının olması	2,5%
Tedaviyi kabul/red hakkı	5,5%	Tedavi olunacak sağlık kuruluşunu seçme hakkı	2,3%
Şikayet etme hakkı	5,3%	Şikayetlerin dinlenmesi	2,2%
Tazminat hakkı	4,8%	Sağlık imkanlarının sağlanması	2,2%
Hastaların sahip olduğu haklar	4,8%	Sigortalardan yararlanma	1,6%
Güvenlik hakkı	4,6%	Onay	1,5%
Tedavi hakkı	4,4%	Güleryüz/Hoşgörü	1,5%
Hastalara saygı gösterilmesi	3,8%	Refekatçı kabul etme hakkı	1,4%
Temizlik hakkı	3,8%	Hertürlü konu ile ilgili bilgi edinme hakkı	1,3%
Doktor seçme hakkı	3,7%	Yaşlılara ve hamilelere öncelik hakkı	1,2%

”Hasta Hakkı” denildiğinde aklınıza gelen ilk üç şey nedir?

Yaşam hakkı	,5%	Hastaların mağdur edilmemesi	,3%
Doğru tedavi/tanı hakkı	,5%	Hastanede olan düzensizlik	,2%
Para düzeni	,5%	Saygısızlık	,2%
Anlayış	,5%	Gereksiz ağrı ve sıkıntıdan sakınma hakkı	,2%
Adalet	,4%	18 yaşı doldurmamayanların temsilci hakları	,2%
Hastalıklar	,4%	Şehit çocuklarına öncelik	,2%
Tedavi süresi	,3%	İlaç eksikliği	,2%
Seçim hakkı olmaması	,3%	Sorun karşısında dava açabilme	,1%
İlgisizlik	,3%	Ambulans hakkı	,1%
Engelli hastalara öncelik hakkı	,3%	Durum hakkında başkasına konuşulmasını talep edebilme hakkı	,1%
Evde tedavi	,3%		

Hastaların hakları olduğunu biliyor musunuz?

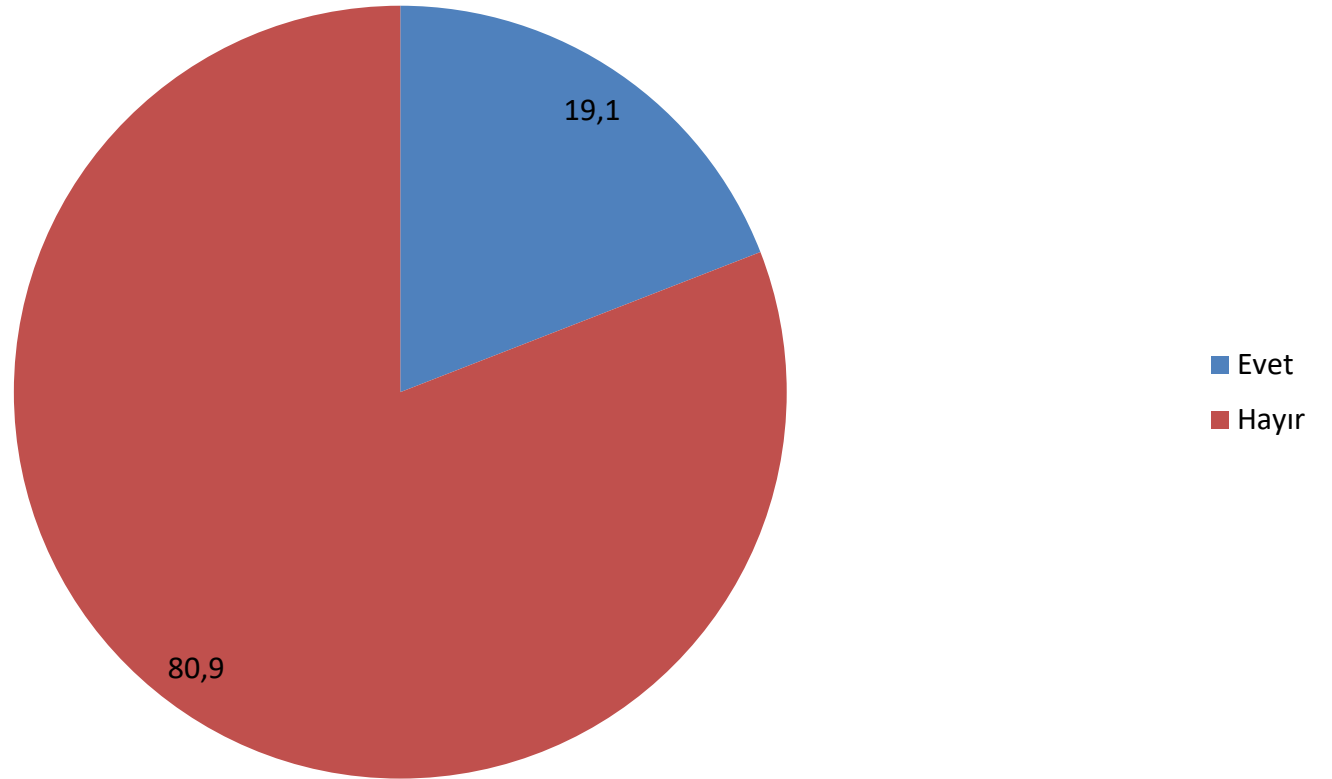

Evrensel olarak kabul görmüş, aşağıdakilerden hangi en temel hasta hakkını/haklarını duydunuz veya biliyorsunuz?

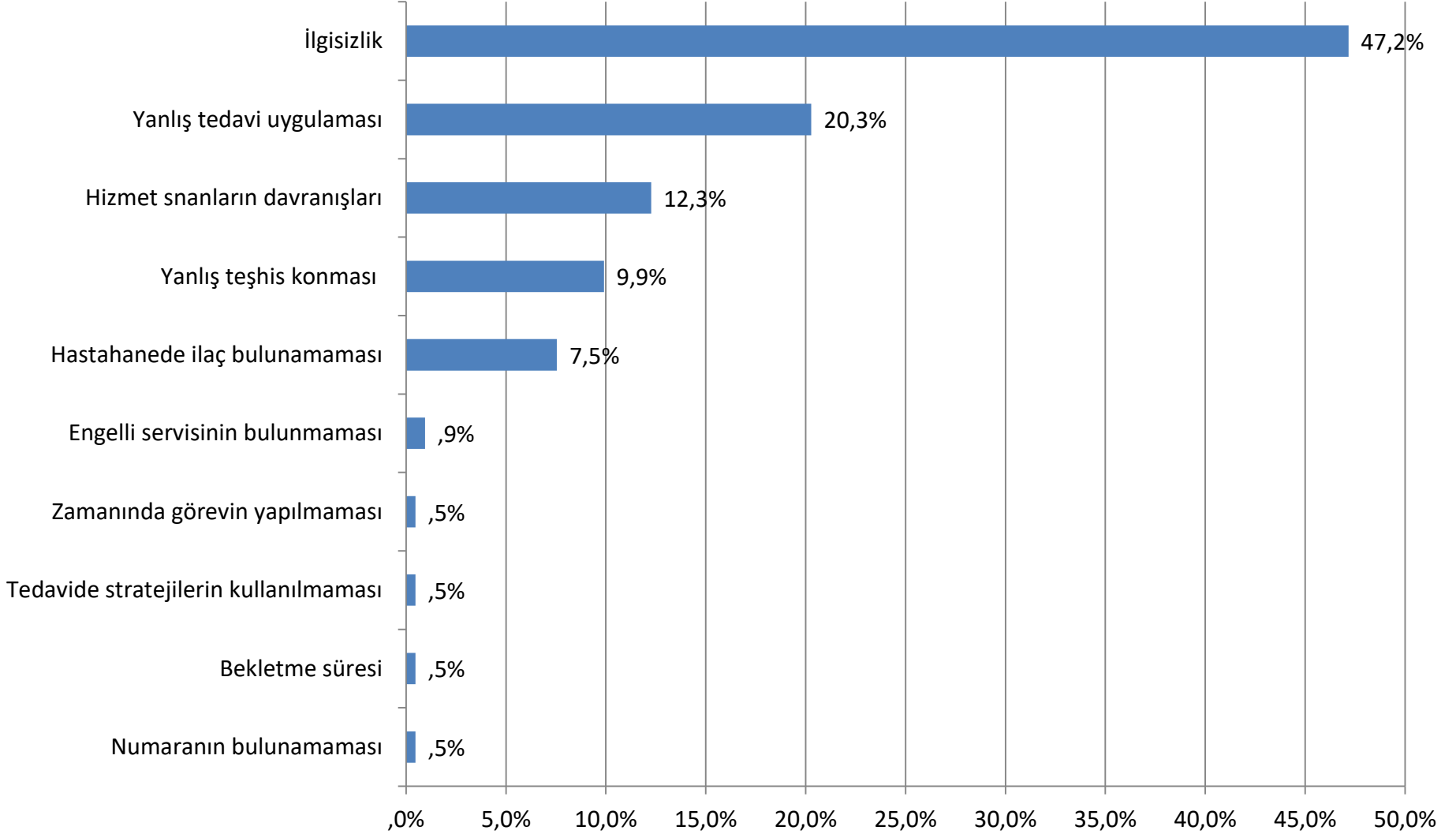
Sağlık hizmetlerinden faydalanma hakkı	14,0%	Bilgi edinme ve tıbbi kayıtlara erişim hakkı	4,3%
Şikayet hakkı	13,0%	Hastaların zamanına saygı hakkı	4,0%
Mahremiyet ve gizlilik hakkı	11,8%	Tıbbi kayıtlara erişim hakkı	3,5%
Rıza (Onay) hakkı ve tedaviyi reddetme hakkı	9,0%	Kalite standartlarının gözetilmesi hakkı	2,5%
Tazminat hakkı	7,5%	Yenilik hakkı	1,9%
Kişisel tedavi hakkı	7,4%	Gereksiz ağrı/acı ve sıkıntıdan sakınma hakkı	1,3%
Güvenlik hakkı	7,2%	Hepsini biliyorum	1,0%
Serbest seçim hakkı	6,6%	Saygı hakkı	,0%
Koruyucu tedbirlerin alınması hakkı	5,1%	Belediyenin her ay gelip kontrol etme hakkı	,0%

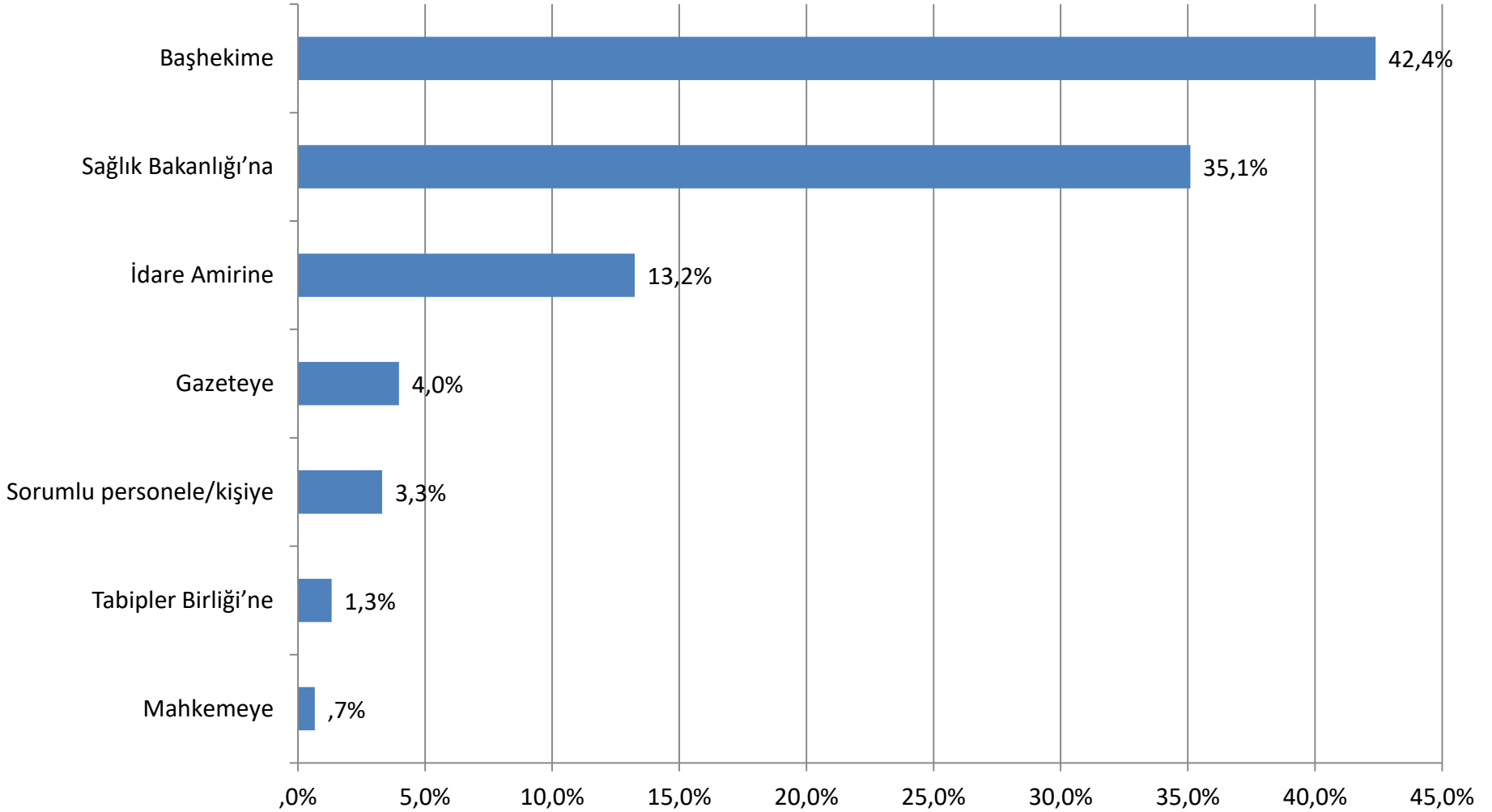
Sağlık sorunları ile ilgili aldığınız hizmetten dolayı hiç şikayette bulundunuz mu?

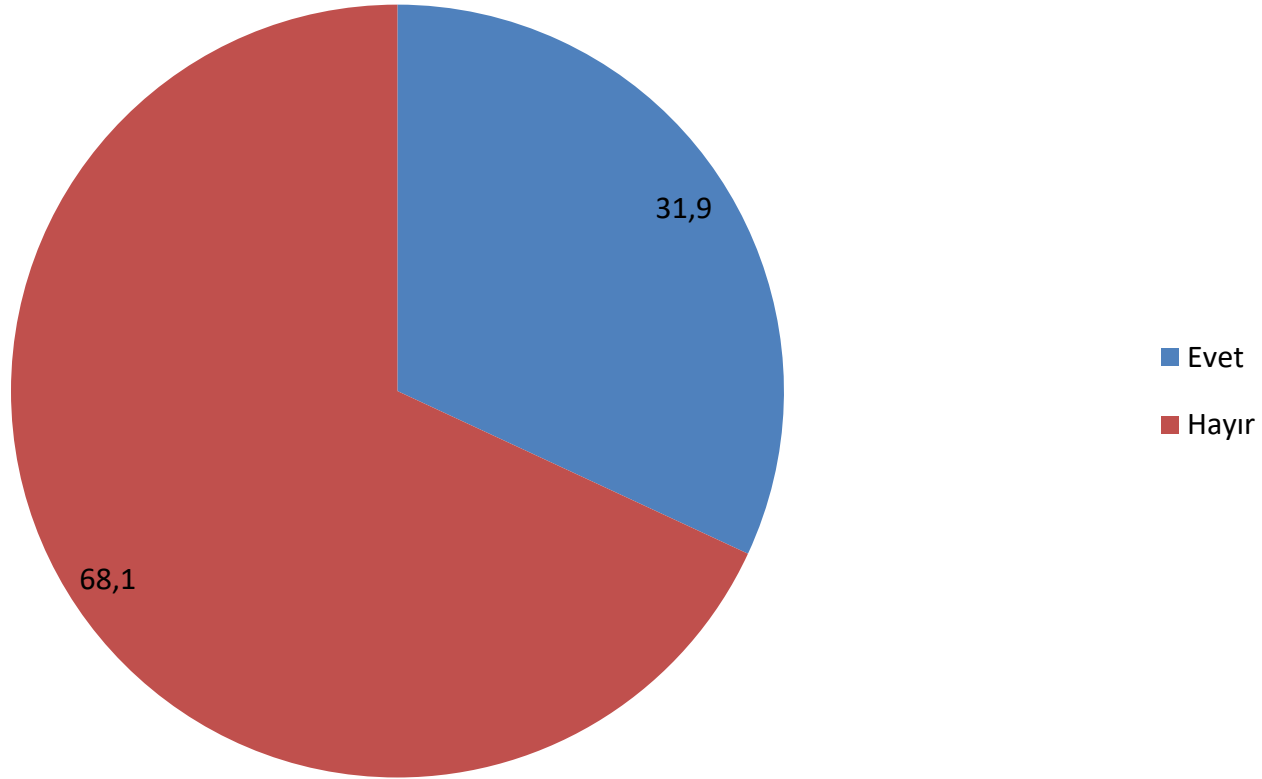
Evet diyenler için, hangi konuda şikayette bulundunuz?

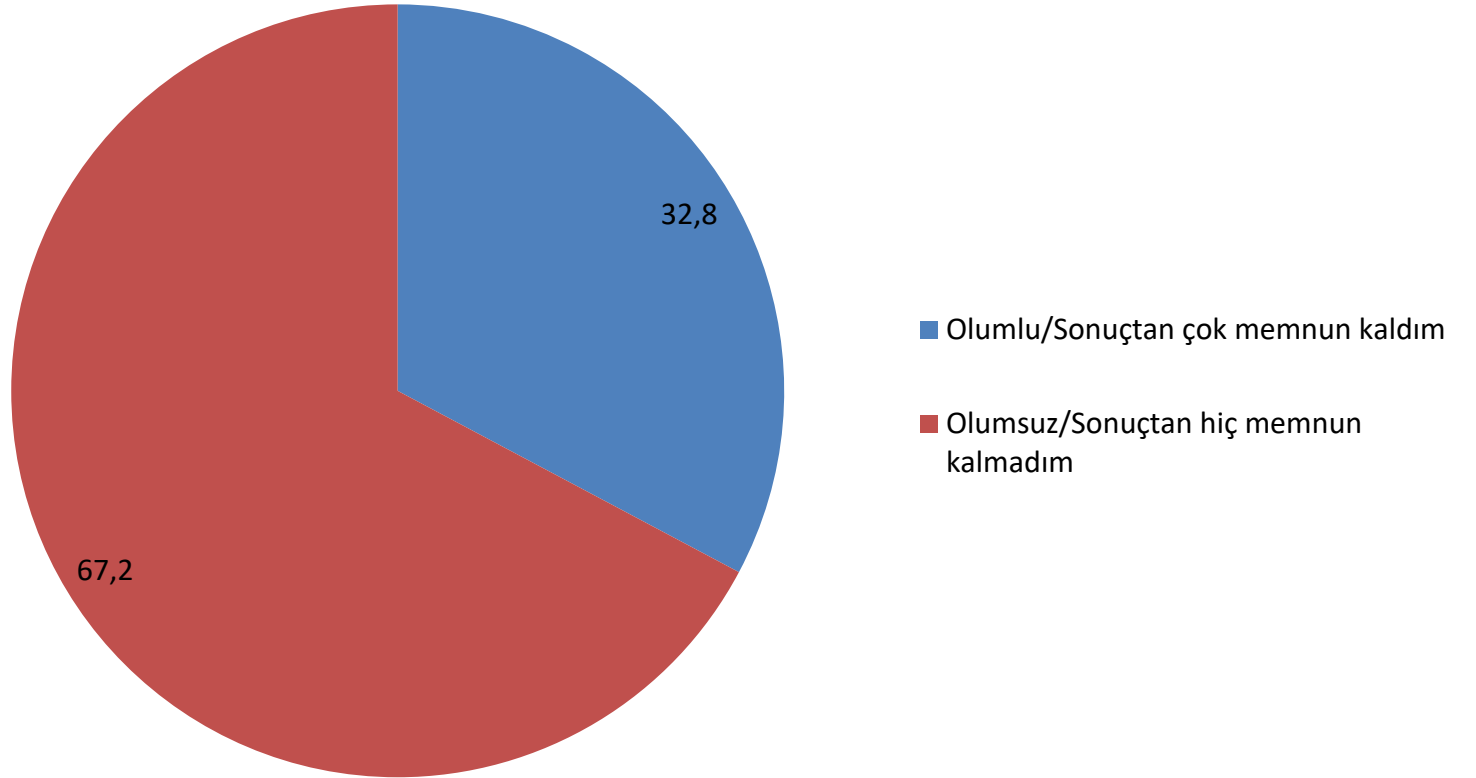
Şikayet konusu ile ilgili nereye başvurduunuz.?

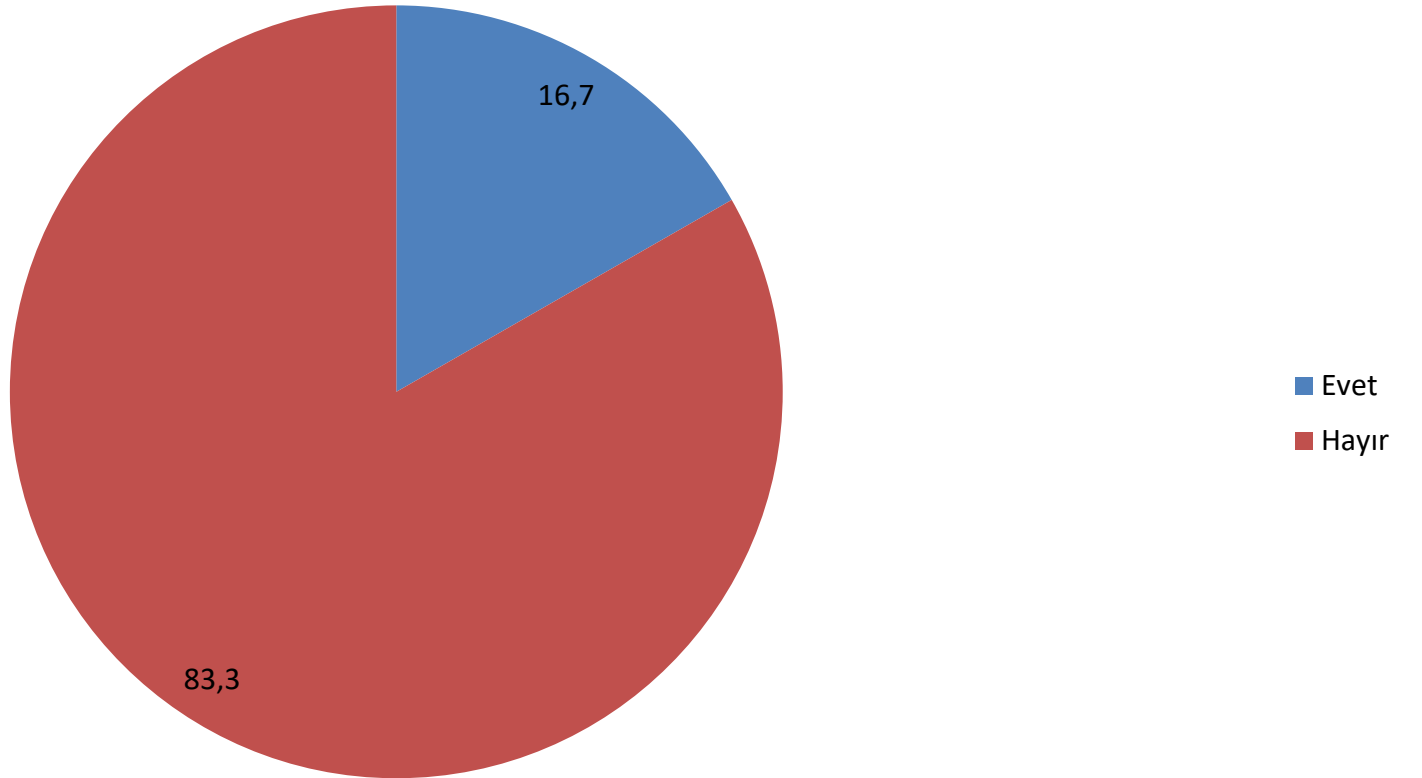
Şikayetiniz sonuçlandı mı?

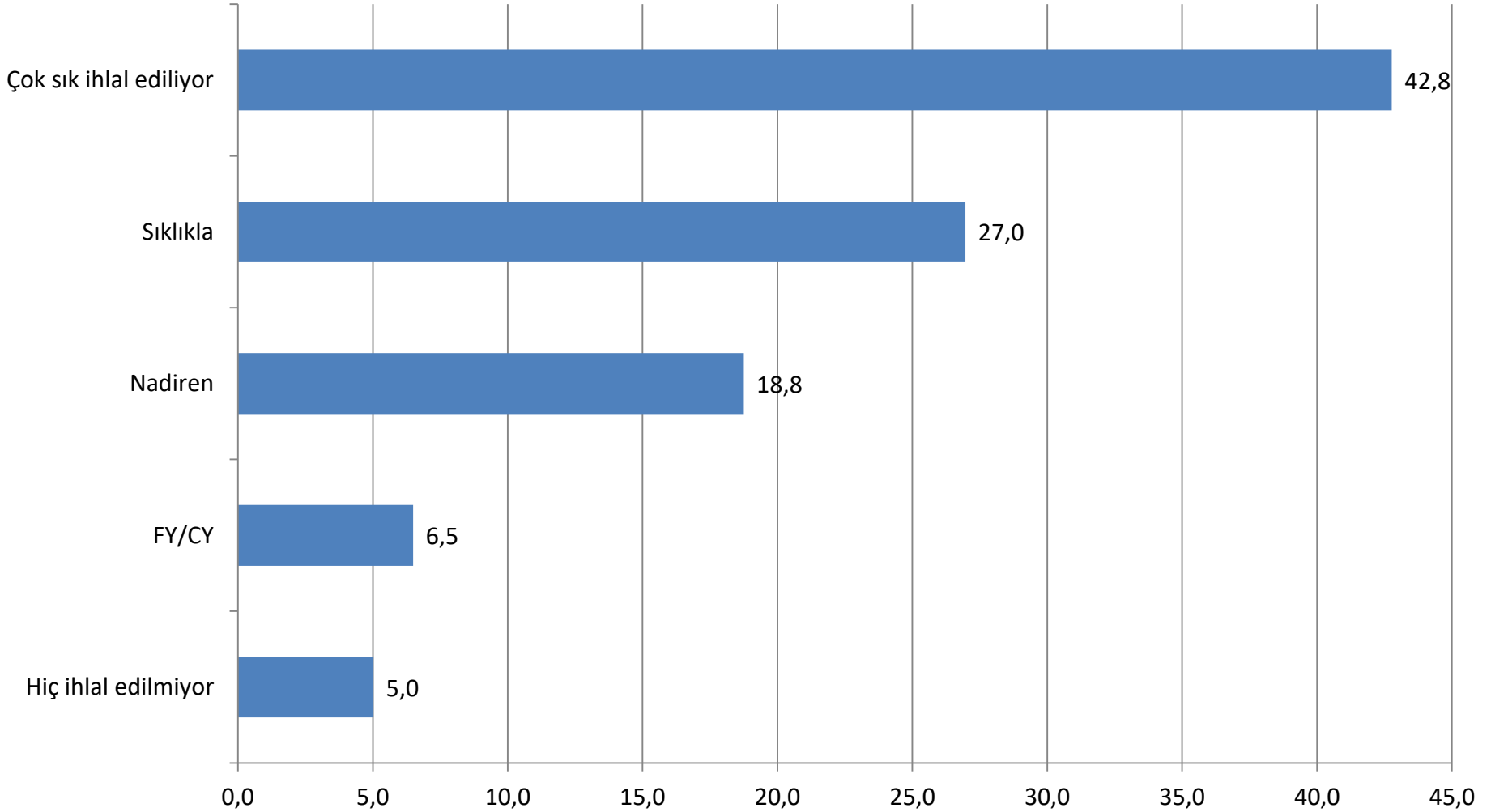
Peki, Şikayetiniz ne Őekilde sonuçlandı?

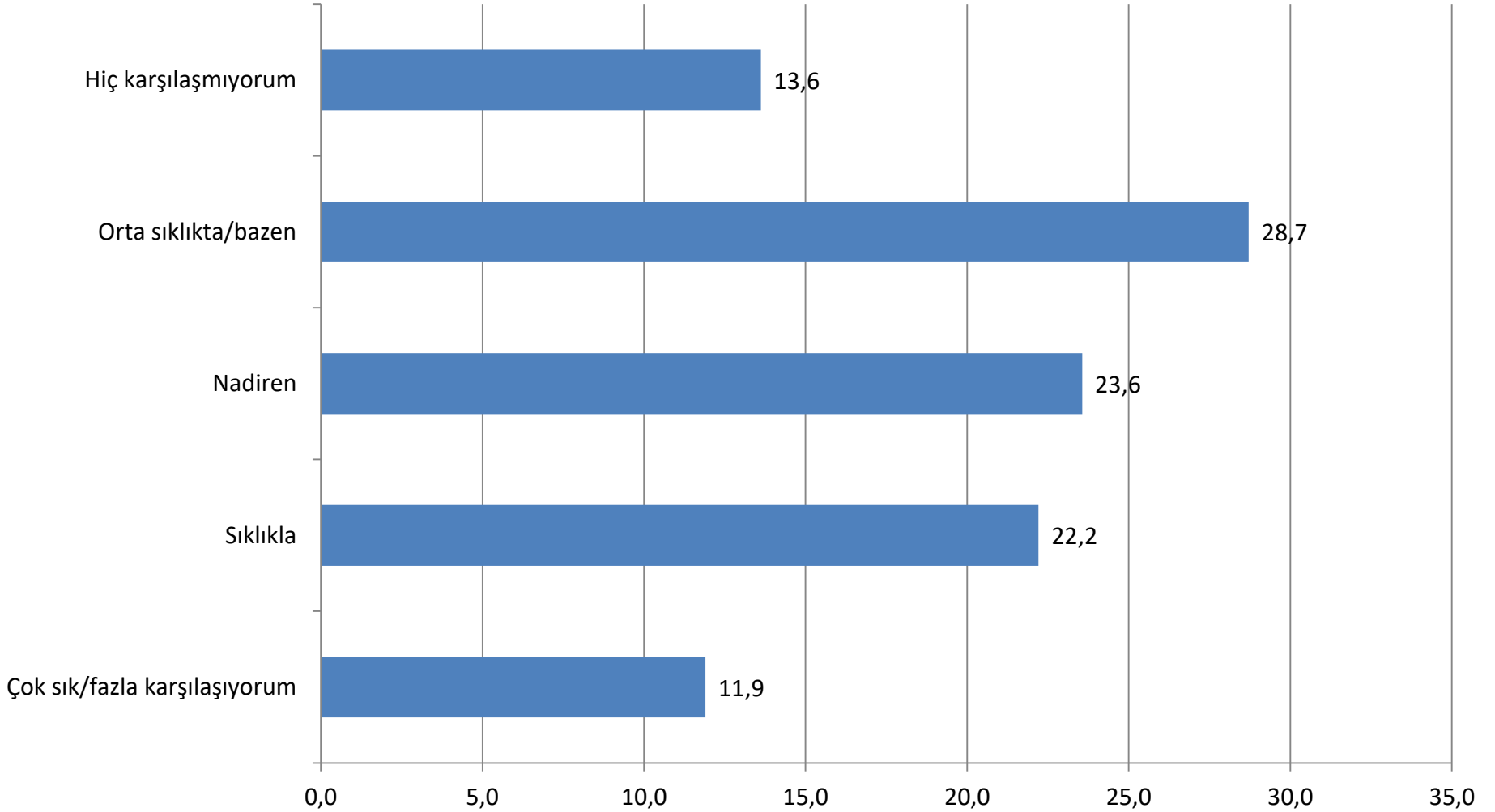
“Hasta Hakları” hakkında hiç bilgi aldınız mı? (Nelerdir diye ya da var mı diye merak ettiniz mi?)

Kuzey Kıbrıs'ta hasta hakları ihlallerinin genel olarak ne sıklıkla gerekleştiiğini düşünöyorsunuz?

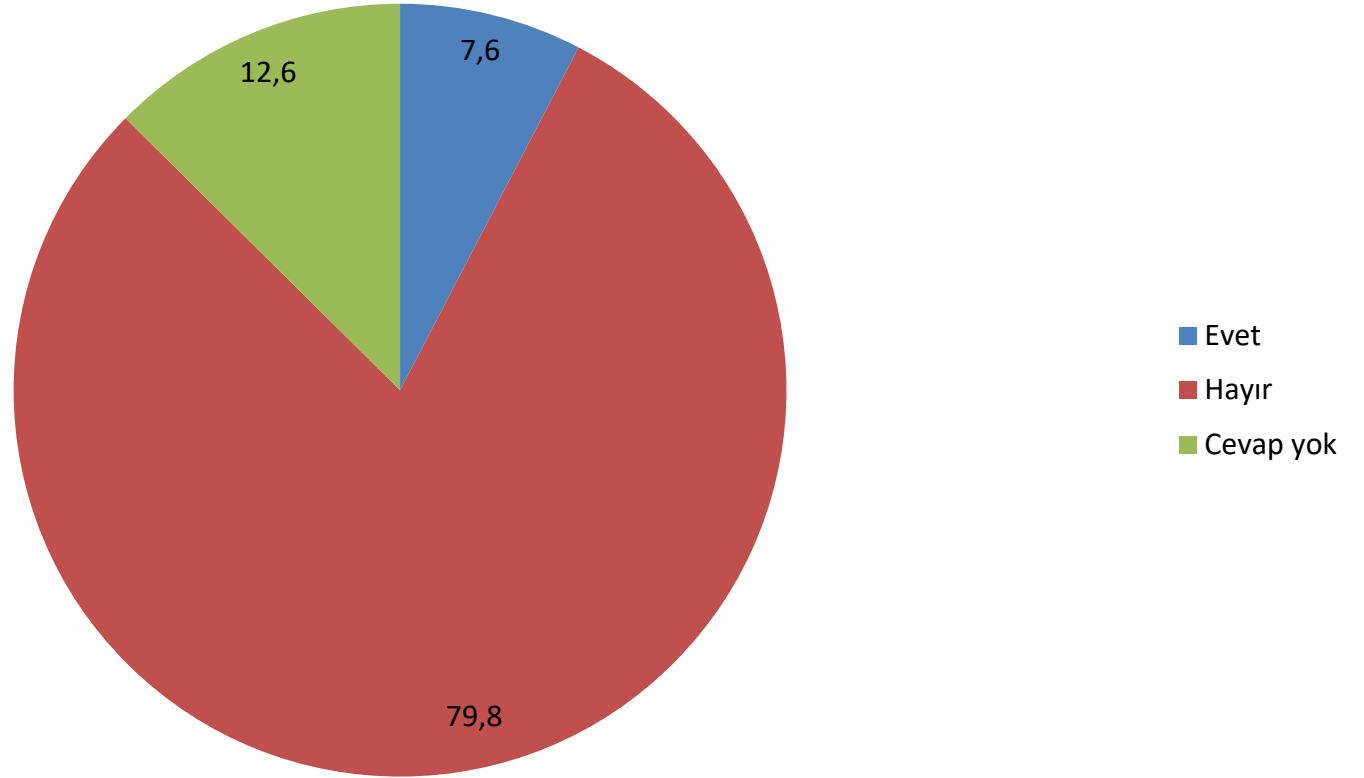

Sizin şahsen başınıza ya da birinci derece yakınınızın başına gelen, hasta hakları ihlalleri ile karşılaşıyor musunuz? Ne sıklıkla?

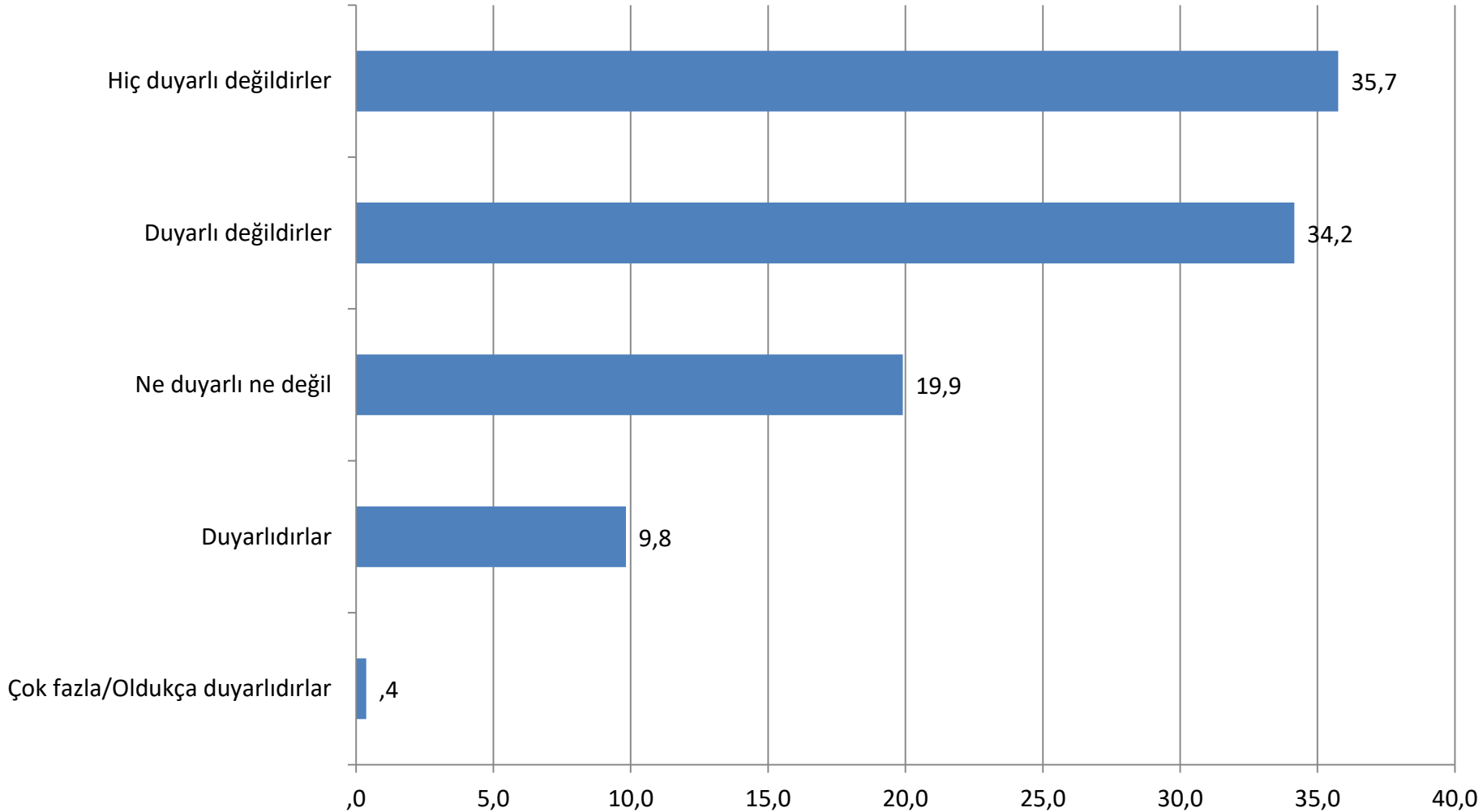

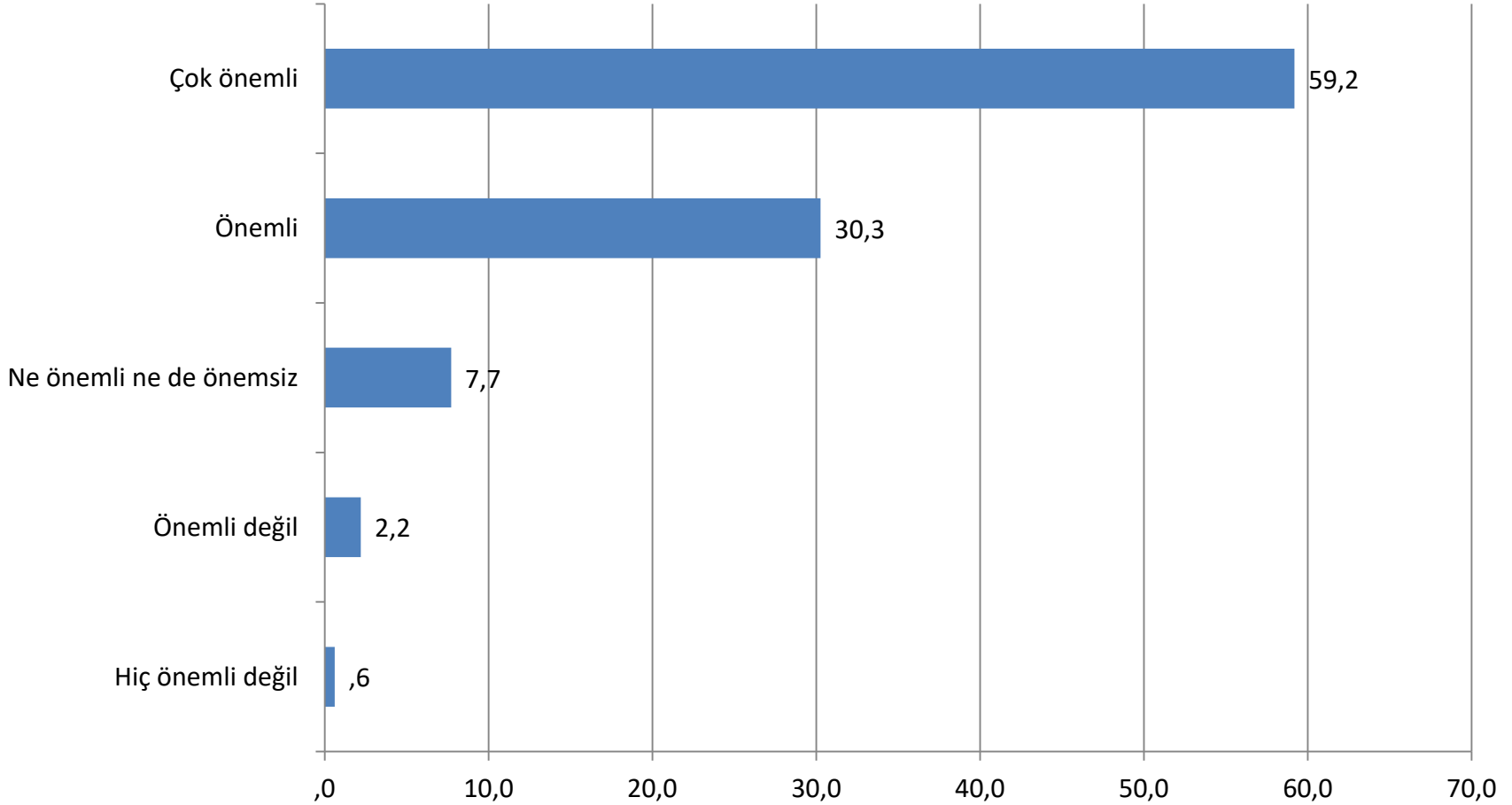
Bireysel olarak deneyimlediğiniz veya bir başkasının yaşadığı “Hasta Hakları” ihlallerine karşı herhangi bir yasal destek talebinde bulundunuz mu?

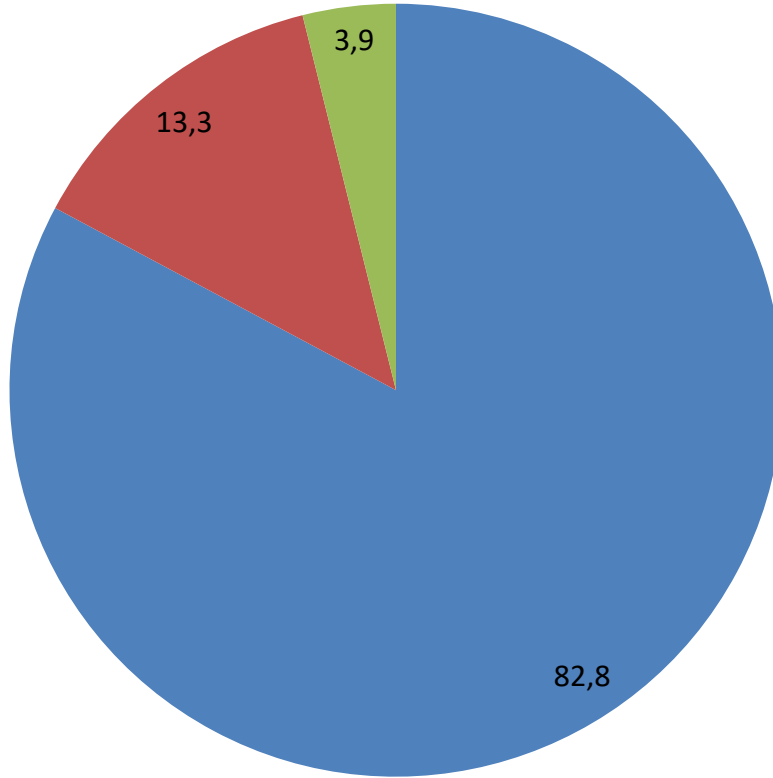
Kuzey Kıbrıs'ta devlet ve ilgili sağlık kurumlarının Hasta Haklarına karşı duyarlı olduğunu düşünüyor musunuz?

Kuzey Kıbrıs'ta "Hasta Hakları" farkındalığının geliştirilmesi ve korunması sizce, ne kadar önemli/üstüne düşülmesi gereken bir konu olduğunu düşünüyorsunuz?

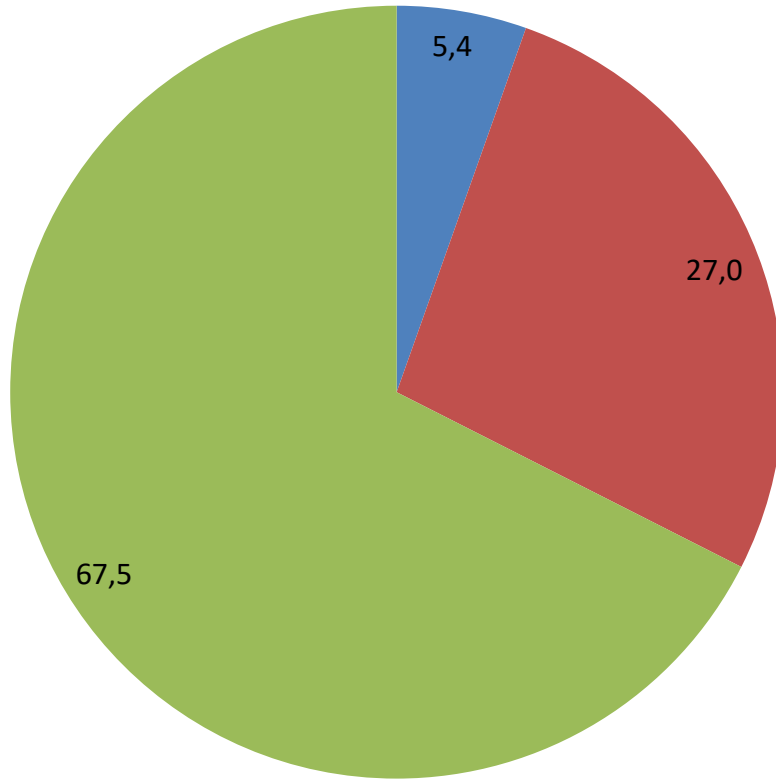

Hasta haklarını savunacak bir kurum/birim konusunda aşağıdaki görüşlerden hangisini desteklersiniz?

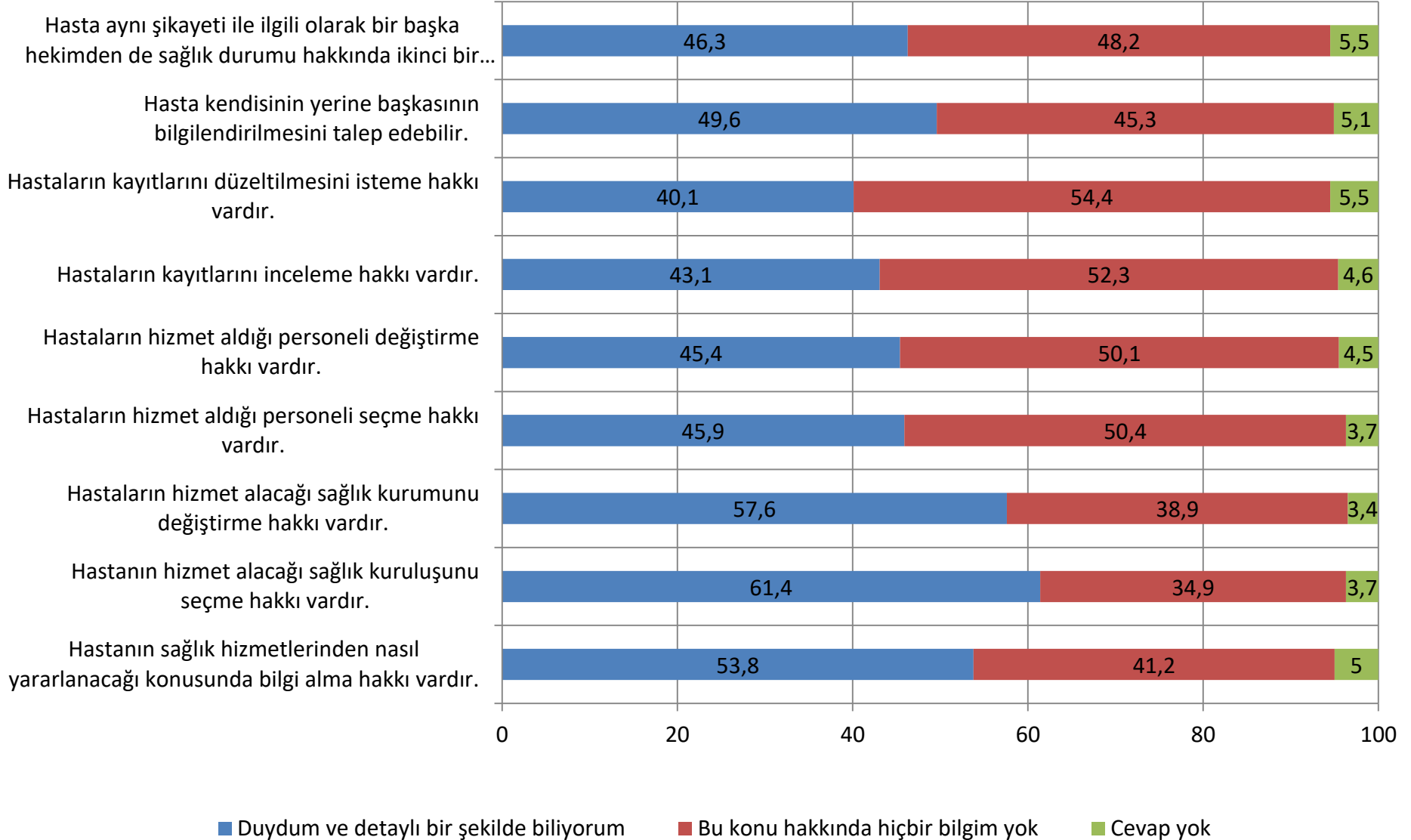
- Böyle bir kurumun olması çok büyük bir ihtiyaçtır
- Böyle bir kurumun bir şey yapabileceğine inanmıyorum
- FY/CY

Hasta Hakları ile ilgili uluslararası belgeleri duydunuz ve/veya biliyor musunuz?

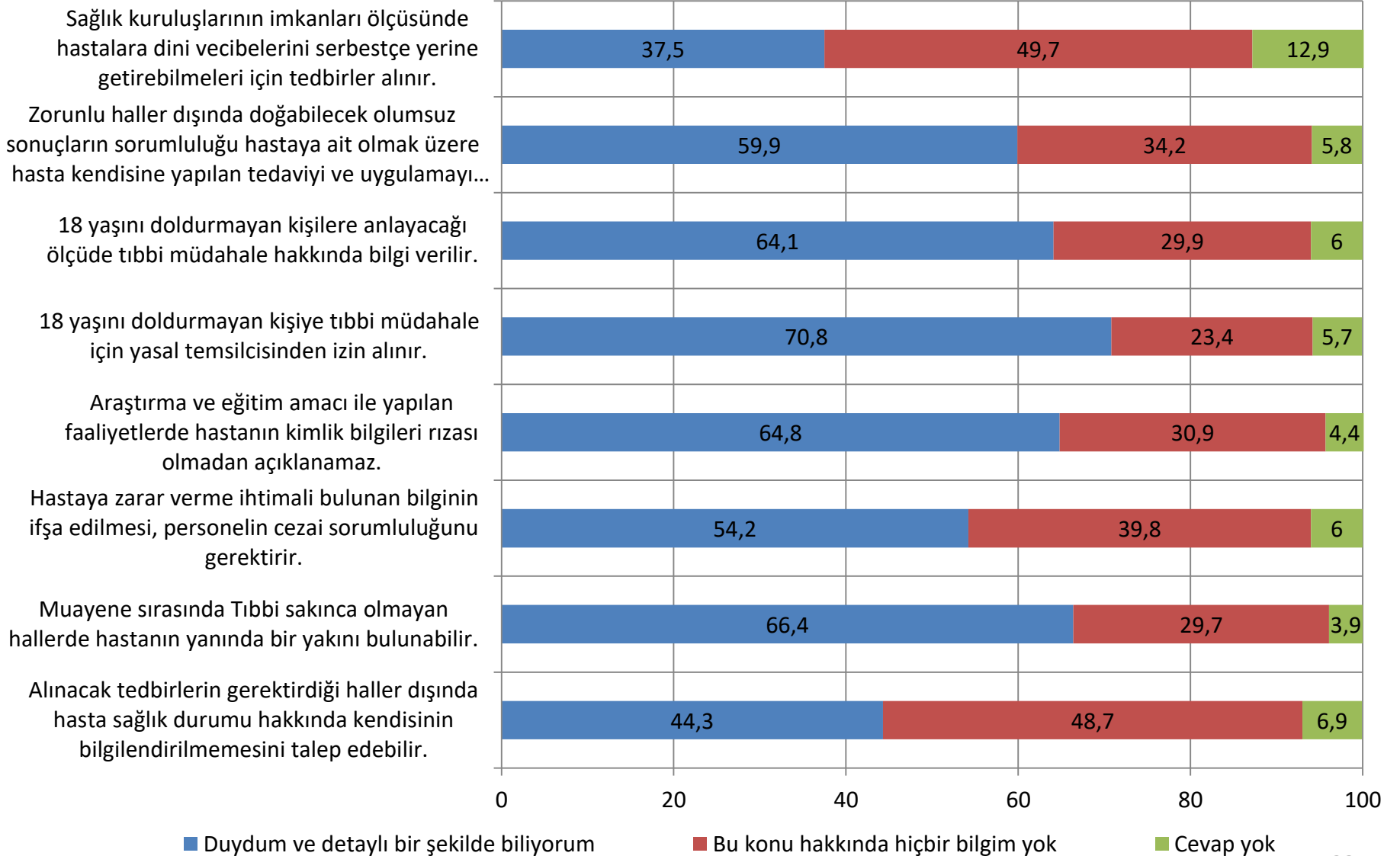

- Evet, duydum ve çok detaylı içeriğini biliyorum
- Evet duydum, fakat çok detaylı bilmiyorum
- Hayır duymadım, konu hakkında hiçbir fikrim yok

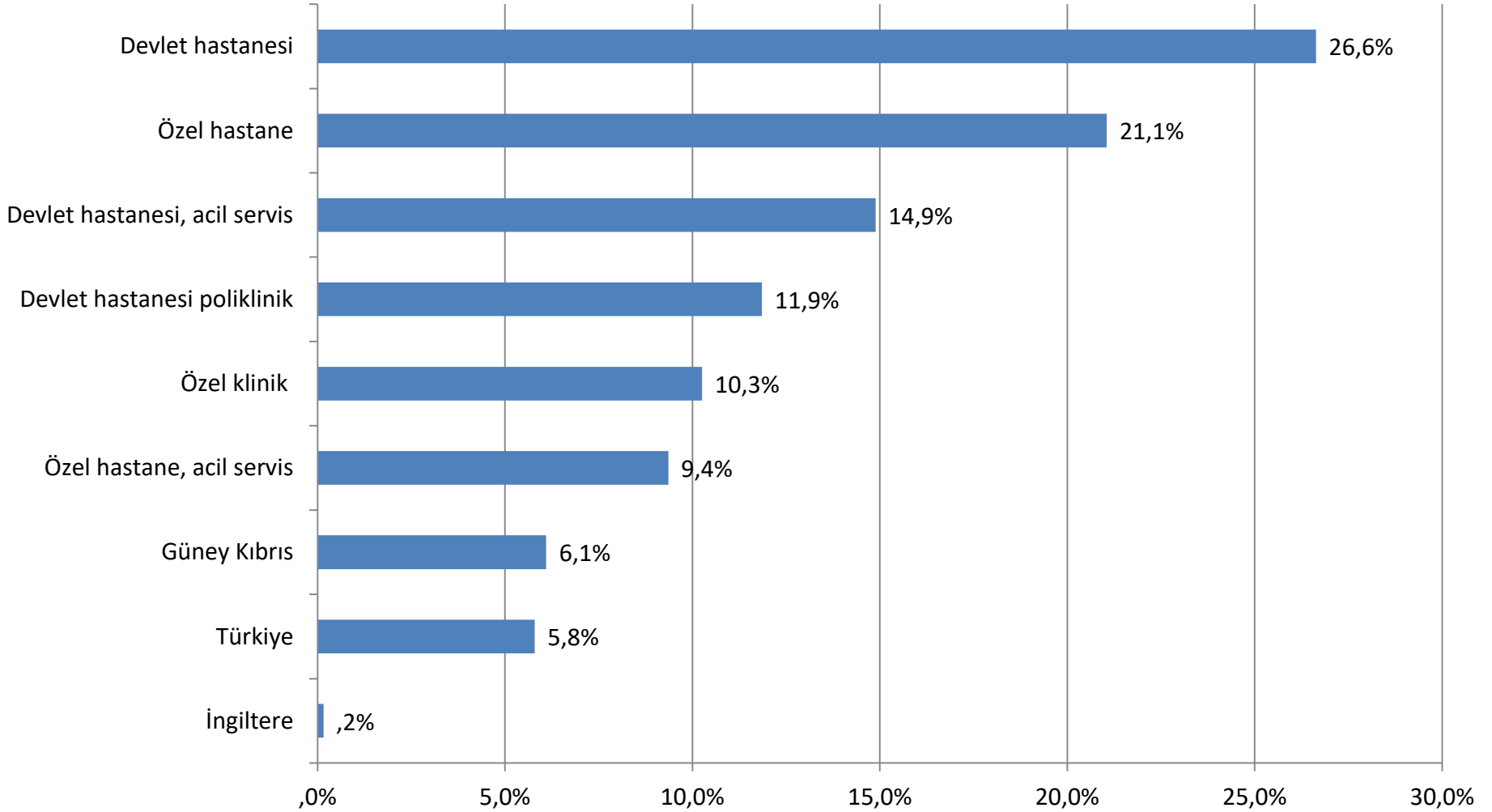
Aşağıdaki hasta haklarını duydunuz ve/veya biliyor musunuz?

Aşağıdaki hasta haklarını duydunuz ve/veya biliyor musunuz?

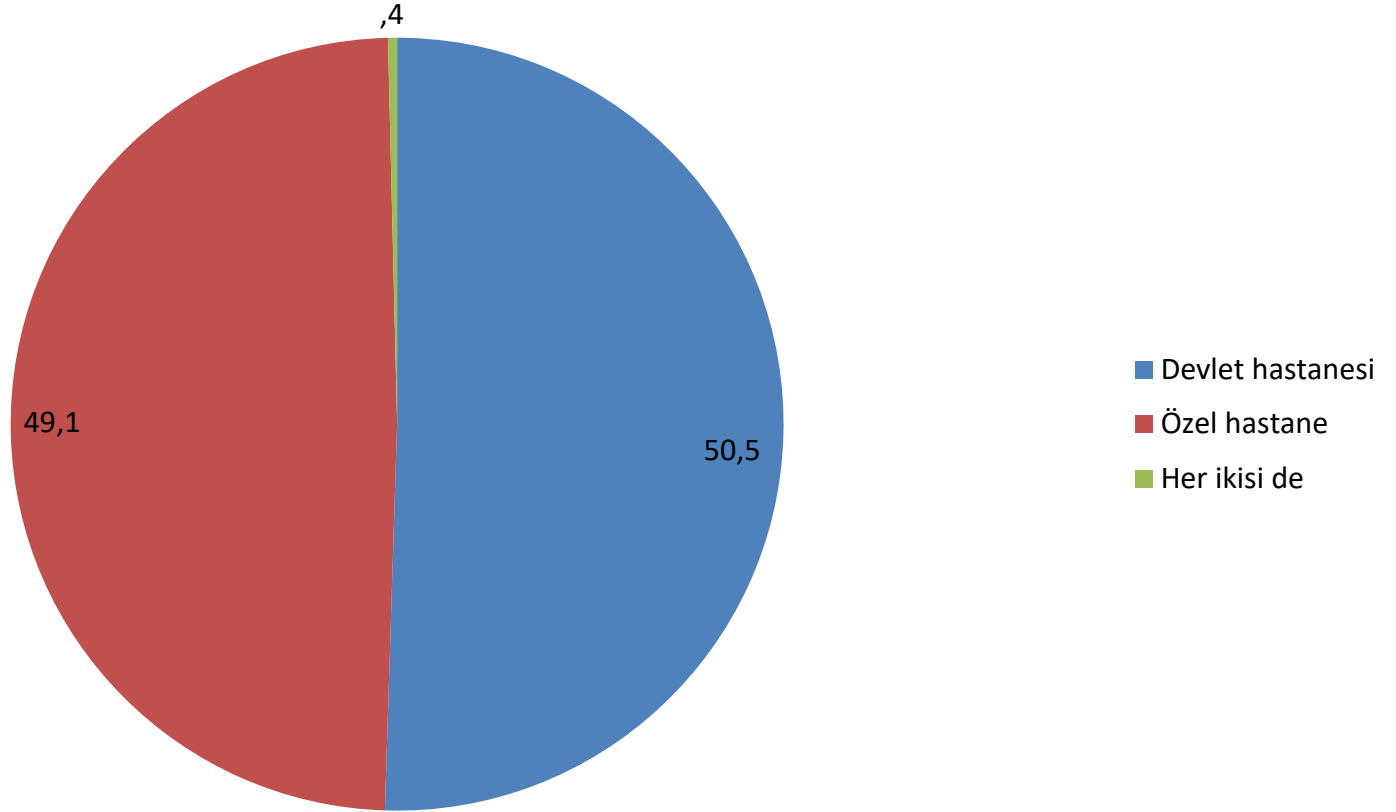

Sağlık sorunlarınız için genellikle nereden/nerelerden hizmet almaktasınız?

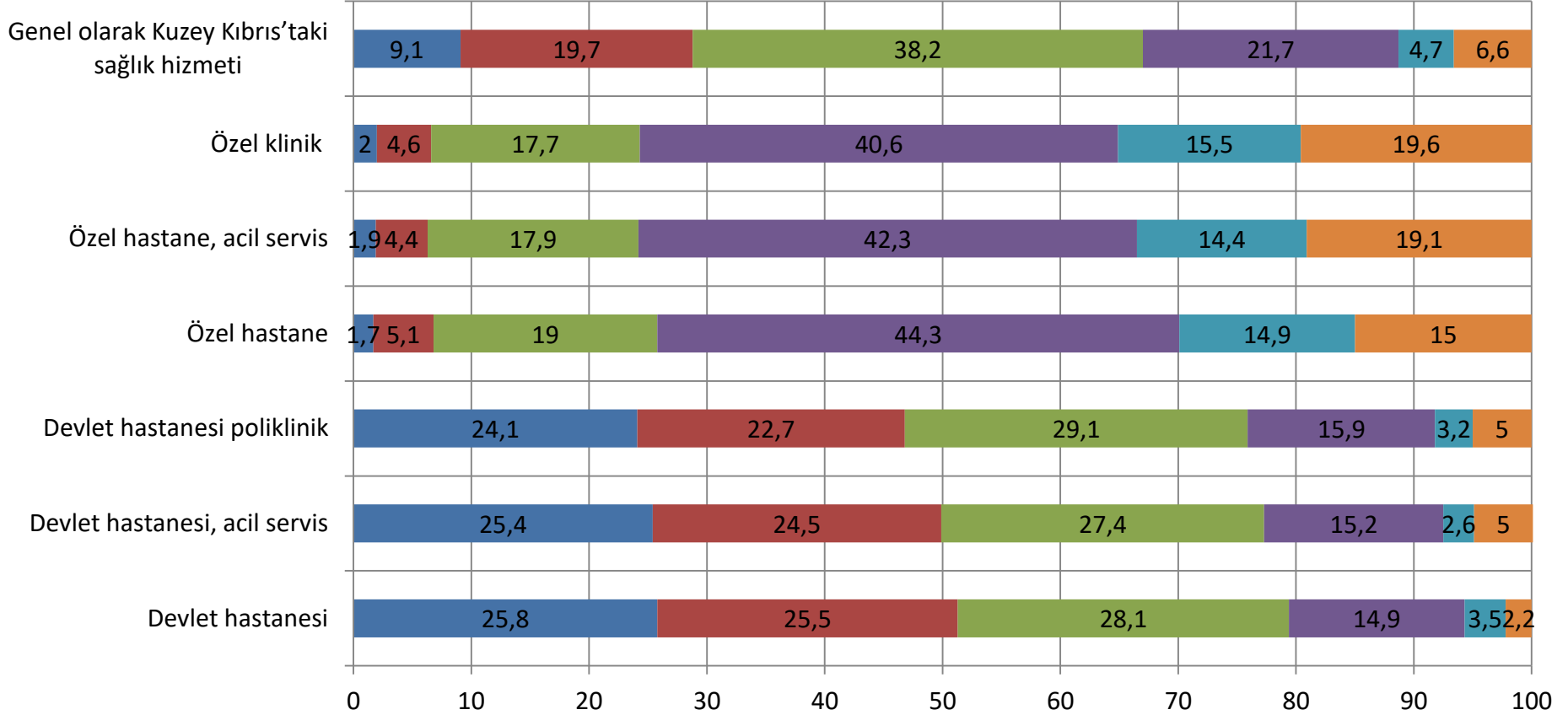

Sağlık sorunlarınız için aşağıdakilerden ilk tercih olarak başvurduğunuz kurum hangisidir? Devlet mi, özel hastaneler mi?

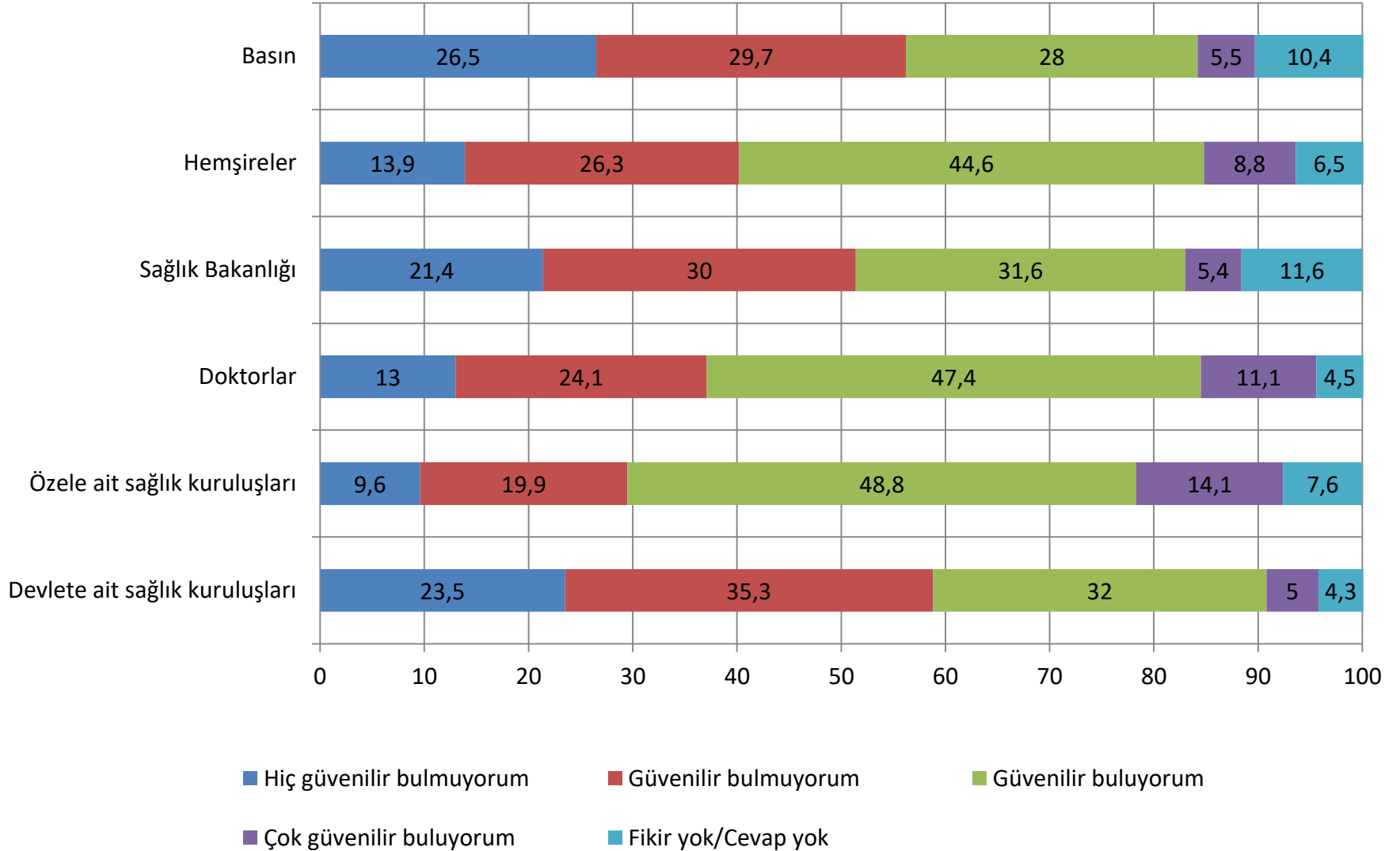

Aşağıdaki sağlık kuruluşlarını, memnuniyet düzeyinizi belirterek değerlendirir misiniz:

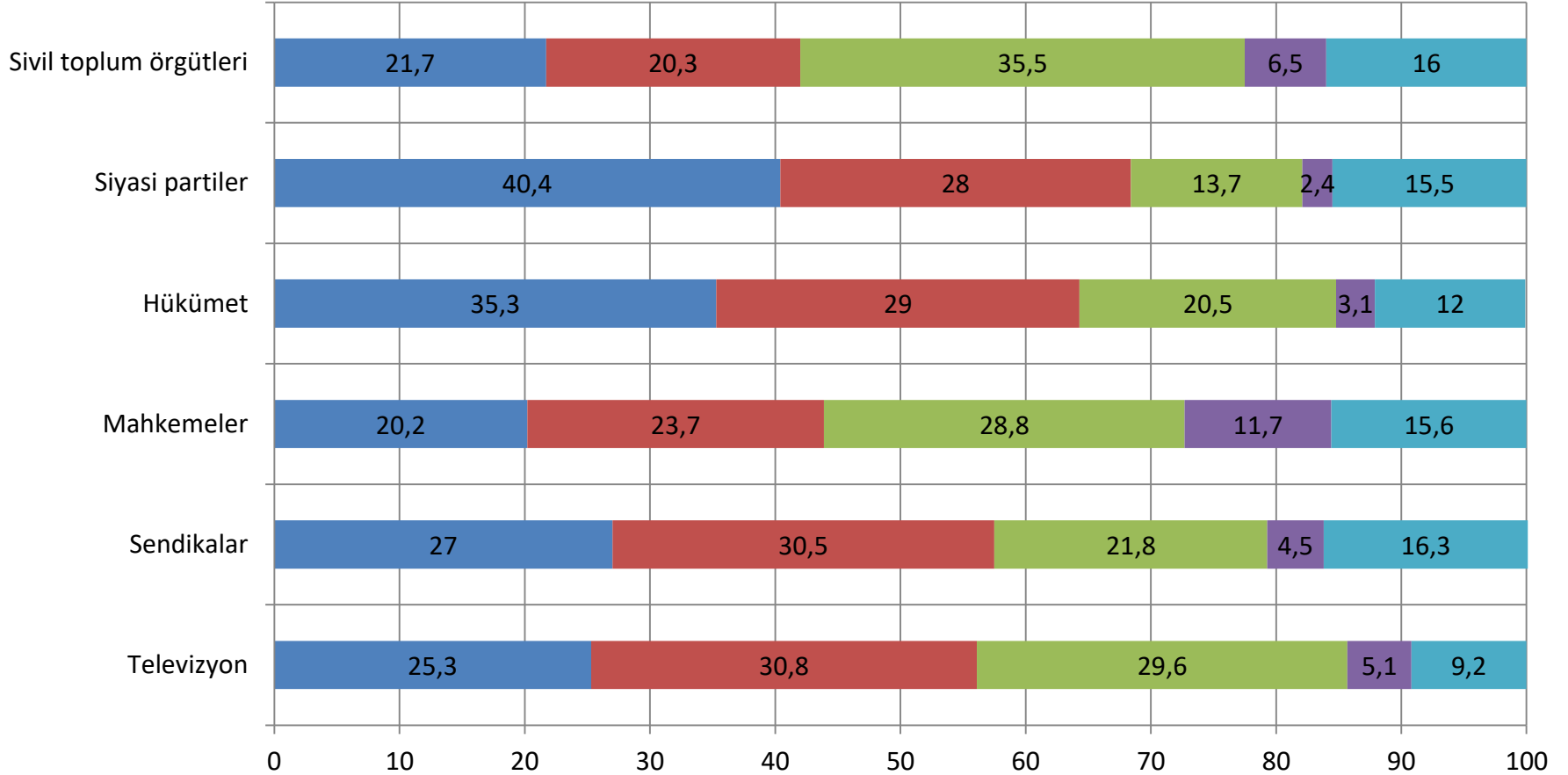

■ Hiç memnun değilim ■ Memnun değilim ■ Ne memnunum ne değilim ■ Memnunum ■ Çok memnunum ■ FY/CY

Kıbrıs'ın Kuzey kesiminde bulunan ve aşağıda belirtilen kurum ve kişileri ne kadar güvenilir bulup bulmadığınızı belirtir misiniz?

Kıbrıs'ın Kuzey kesiminde bulunan ve aşağıda belirtilen kurum ve kişileri ne kadar güvenilir bulup bulmadığınızı belirtir misiniz?

■ Hiç güvenilir bulmuyorum ■ Güvenilir bulmuyorum ■ Güvenilir buluyorum ■ Çok güvenilir buluyorum ■ Fikir yok/Cevap yok

Araştırma ve Odak Grup alışması

Özet

- Farkındalık eksikliği
- Bilgi eksikliği
- Hasta hakları sıklıkla ihlal ediliyor algısı
- Őikayet oranı çok dūřük
- Őikayetler genelde sonulandırılmıyor
- Şikayet başvuru mekanizmaları zayıf
- Sađlık ve politika kurumlarına gūven çok zayıf

SİVİL TOPLUM HAREKETİ

HASTA
HAKLARI
PLATFORMU

EVRENSEL
HASTA
HAKLARI
DERNEĞİ

Hasta Hakları Platformu

- **Oluşumu 2000-2002**
- **Kurucuları K.T Tabipler Birliği ve 11 Hasta Derneği**
- **İki toplumlu bir hareket**

Hasta Hakları Platformu

- Pile köyünde düzenlenen Hasta Hakları toplantısı
- Hasta Hakları El Kitapçığı
- 26 Ekim Dünya Hasta Hakları Günü
- Şubat ayında bir gün «Ulusal Hasta Hakları Günü olarak belirlendi
- Sağlık Bakanlığı ile işbirliği
  - Hasta Hakları Yönergesi
  - Hasta Hakları Yasa Tasarısı

Evrensel Hasta Hakları Derneği

(2002 - .....)

Toplumsal Farkındalık alışmaları

Lobicilik ve Hak arama alışmaları

Hasta Hakları Bilgilendirme alışmaları

Neler hedefliyor, neler yapıyoruz....

Diyalog ve İşbirliği

Sağlık Bakanlığı ve Sağlık İdarecileri

Hasta Dernekleri

Sağlık Meslek Örgütleri

Yerel Yönetimler (Lefke, Lefkoşa ve Dip Karpaz)

Medya

İmza Kampanyası

10,000 imza

Neler hedefliyor, neler yapıyoruz....

Ađ Oluşturma

Sağlık Dernekleri Platformu

Türkiye, Güney Kıbrıs ve Active Citizenship Network

Lobi Çalışmaları

Siyasi Partiler

Milletvekiller

« Hastanın Sesi »

- Hasta Hakları Algı Araştırması (Kasım 2016)
- Hasta Hakları görsel materyallerin üretimi
- Hasta Hakları Çalışma Gezisi
- 12 tane «Hasta Hakları» Eğitimi (Yurttaşlar, hukukçular, medya mensupları ve sağlık çalışanları)
- 3 tane «Halkın Politikalara Katılımı» eğitimi
- Uluslararası Konferans
- Hasta Hakları Araştırması (Ocak 2018)

Politika Alanında Hasta Hakları

- 42 yıl

- 39 Hükümet

- 41 Sağlık Bakanı

Hükümet
programları

42 YIL 39 HÜKÜMET 41 BAKAN

- 1985 UBP- TKP «Hekim seçme hakkı»
- 1990 UBP «Hastanın psikolojisine önem verilecek ve doktor seçme özgürlüğü sürdürülecek»
- 1994 DP-CTP «Hekim seçme özgürlüğü sağlanacak»
- 1996 UBP-DP «Hastanın psikolojisine önem verilecek ve doktor seçme özgürlüğünü artıracak sağlık sistemi getirilecek»
- 1999 UBP-TKP «Hasta hakları yasa çalışmaları başlatılacak»

42 YIL 39 HÜKÜMET 41 BAKAN

2004 CTP-DP Hasta hakları yasası çıkarılacak, hasta mağduriyetini önlemek için idari mekanizma kurulacak, Bakanlık bünyesinde şikayet birimi oluşturulacak.

2005 CTP-DP «hekim seçme özgürlüğünü içerecek sistem, hasta hakları ile ilgili yasal düzenleme Hasta Hakları Platformu ile işbirliği içerisinde gerçekleştirilecek ve hastanın güçlendirilmesi sağlanacaktır»

2006 CTP-ÖRP «hekim seçme özgürlüğünü içeren sistem kurulacak»

42 YIL 39 HÜKÜMET 41 BAKAN

2009 UBP «Sağlık sisteminin başarısı için diğer 4 yasayla birlikte Hasta Hakları Yasası Meclisten geçirilecek, uygulamaya konacak»

2010 UBP «Hastanın hakkını arayabildiği bir düzen olacak»

2013 CTP-DP «Hasta hakları yasa taslağı geçecek, hasta merkezli sağlık sistemi kurulacak»

2015 UBP-DP «Diğer 4 yasayla birlikte Hasta Hakları Yasası Meclisten geçirilecek, Aralık 2017 uygulamaya konacak»

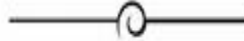

Hemen Şimdi

- Halen çok geç değil...

TEŐEKKÜRLER...

Evrensel Hasta Hakları Derneği
Universal Patient Rights Association

info@ehhd.eu

(+90) 392 228 83 37

EHHD_UPRA

EHHD.UPRA

Abdullah Parla Sokak. No: 5/1
Çağlayan, Lefkoşa

BİZE ULAŐIN!

